

Brüsszel, 2025. április 24.
(OR. en)

8235/25
ADD 1

JAI 491
SCHENGEN 22
SCH-EVAL 25
FRONT 95
IXIM 79
MIGR 145
ASILE 34
ENFOPOL 121
COMIX 121
CORDROGUE 45
VISA 60
CH
IS
NO
LI

FEDŐLAP

Küldi: az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma: 2025. április 23.
Címzett: Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára

Biz. dok. sz.: COM(2025) 185 final

Tárgy: MELLÉKLET
a következőhöz:
A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának
A schengeni rendszer helyzetéről szóló 2025. évi jelentés

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a következő dokumentumot: COM(2025) 185 final.

Melléklet: COM(2025) 185 final

Brüsszel, 2025.4.23.
COM(2025) 185 final

ANNEX 1

MELLÉKLET

a következőhöz:

**A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak,
az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának**

A schengeni rendszer helyzetéről szóló 2025. évi jelentés

1. MELLÉKLET

A schengeni rendszer végrehajtása: a schengeni értékelési és monitoringtevékenységek horizontális és országspecifikus áttekintése, beleértve a belső határokon fennálló helyzetet is

Schengen a világ legnagyobb szabadságon, biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló, belső határok nélküli térsége. Több mint 450 millió uniós polgár, valamint az EU-ban élő vagy turistaként, diákként vagy üzleti célból az EU-ba látogató harmadik országbeli állampolgárok javát szolgálja. Az elmúlt négy évtizedben Schengen a mindennapi működését alátámasztó szilárd keretnek köszönhetően biztosította ezt a szabadságot és biztonságot. A schengeni rendszer harmonizált, magas szintű beutazási szabályokat állapít meg, biztosítja a külső határok szigorú és hatékony igazgatását, és előmozdítja a bűnüldözési és bevándorlási ügyekben folytatott hatékony együttműködést. A rendszer nem elszigetelten működik; alapját egy olyan kormányzási keret képezi, amely a schengeni szabályok hatékony végrehajtását és a koordinált válaszlépéseket helyezi előtérbe.

Mindezek fényében a **schengeni értékelési és monitoringmechanizmus** kulcsszerepet játszik a belső határellenőrzések nélküli, jól működő térség feltételeinek előmozdításában. E szakértői mechanizmus keretében a Bizottság által koordinált és az uniós ügynökségek és szervek megfigyelői által támogatott nemzeti szakértői csoportok értékelik az egyes schengeni országokat a hiányosságok azonosítása és gyors megoldásuk biztosítása érdekében, megelőzve ezáltal azokat a továbbgyűrűző hatásokat, amelyek veszélyeztetnék a schengeni rendszer integritását és stabilitását. A mechanizmus egyben az új országoknak az összes schengeni szabály alkalmazására való felkészültségének értékelésére szolgáló eszköz is, amelynek végső célja, hogy a schengeni csatlakozási folyamat részeként megszűnjön az ellenőrzés a belső határokon.

2024-ben a Bizottság és a schengeni országok – az uniós ügynökségek és szervek erőteljes támogatásával – további előrehaladást értek el a **schengeni értékelések harmadik generációja** terén. A schengeni értékelésről szóló új rendelet alkalmazása jelentős egyszerűsítéssel és az adminisztratív terhek csökkentésével járt (az új schengeni országjelentések hatszor kevesebb jelentést, ezáltal kevesebb ajánlást eredményeztek), stratégiaibb fókuszot és fokozottabb észszerűsítést, valamint nagyobb átláthatóságot biztosítva az eredményekkel kapcsolatban. Ezt a nemzeti országkoordinátorok fokozottabb bevonása is elősegítette. Emellett kidolgoztak egy átfogó képzési stratégiát a schengeni értékeléssel kapcsolatos egységes képzési keret létrehozása érdekében. A Bizottság továbbra is rövidebb jelentések és kevesebb ajánlás révén fogja megszilárdítani ezt az új megközelítést, miközben a legfontosabb strukturális reformok nagyobb mértékű végrehajtására fog összpontosítani.

2024-ben Csehországban, Horvátországban, Lengyelországban, Magyarországon, és Szlovákiában végeztek **schengeni értékeléseket**, különös figyelmet fordítva az EU keleti határain kialakult helyzetre. Ezek az értékelések rávilágítottak a jelenlegi geopolitikai

környezetből eredő kihívásokra, beleértve az Oroszország jelentette hibrid fenyegetéseket is, amelyek jelentős következményekkel járnak a schengeni térség belső biztonságára nézve. Összességében az értékelések azt tárták fel, hogy ezek az országok hatékonyan vesznek részt a schengeni architektúrában és a megállapított szabályok végrehajtásában. A változó biztonsági kihívások fényében azonban nagyobb felkészültségre van szükség. Bár az alapvető jogok teljes körű tiszteletben tartásának a határon történő biztosítása közös kihívást jelentett, Magyarország értékelése súlyos hiányosságokat tárt fel az alapvető jogok tiszteletben tartása terén a határon folytatott és a visszaküldési eljárások során. Ezenkívül sor került értékelésekre Dánia, Norvégia és Svédország konzulátusain is a vízumpolitikára vonatkozó 2022. évi schengeni értékelésekhez kapcsolódóan, ami hozzájárult a Covid19-világjárvány miatt elhalasztott értékelések okozta hátraleköt megszüntetéséhez. Emellett egy előre be nem jelentett látogatásra is sor került az indiai Mumbaiban a közös vízumpolitika Németország, Lengyelország és Spanyolország konzulátusai általi alkalmazása tekintetében.

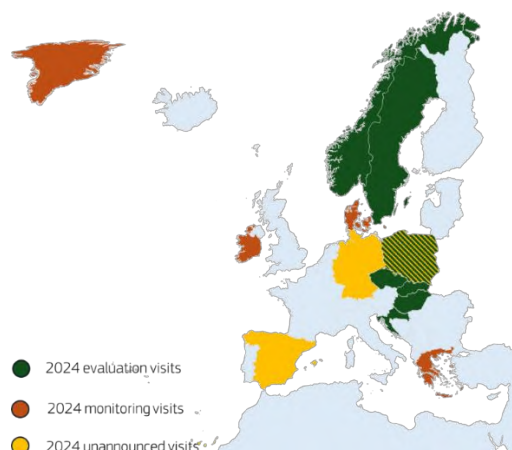
Az értékelési tevékenységek részeként különös figyelmet fordítottak **a belső határokon kialakult helyzetre** is. Bár az értékelő látogatások idején az értékelt schengeni országok egyike sem alkalmazott visszaállított ellenőrzést a belső határain, a szomszédos országok által visszaállított határellenőrzések érintették az értékelt országok némelyikét (azaz Horvátországot, Lengyelországot, Magyarországot, Szlovákiát és Csehországot). A schengeni koordinátor a schengeni országokkal folytatott rendszeres két- és többoldalú találkozókra is hangsúlyozta ezt a fontos kérdést. E strukturált párbeszéd keretében 15 találkozóra került sor a belső határellenőrzést visszaállító országok és az ilyen ellenőrzések által érintett országok között. Ezek a megbeszélések megerősítették a belső határellenőrzés célzott jellegét, és lehetőséget biztosítottak a határokon átnyúló együttműködés további megerősítésére, figyelembe véve a tavaly hatályba lépett Schengeni határellenőrzési kódex által bevezetett továbbfejlesztett eszközöket.

A schengeni értékelési és monitoringmechanizmus keretében tett megerősített **monitoring**erőfeszítések részeként ismételt látogatásokra és ellenőrző látogatásokra került sor Görögországban (a 2021-ben feltárt súlyos hiányosságok miatt), Írországban (a folyamatban lévő első schengeni értékelés részeként) és Dániában. Az összes monitoringtevékenység eredményeit tartalmazza **a 2024. évi schengeni eredménytábla**, amelyet a Schengen Tanács decemberi ülésén terjesztettek a schengeni országok elé.

A 2024-es év az Európai Tanács által meghatározott egyik kulcsfontosságú stratégiai prioritás megvalósításának éve is volt, mégpedig **a hatékonyabb visszaküldésekre vonatkozó tematikus értékelés** elvégzése révén. A jelentés 2024. decemberi elfogadása megnyitotta az utat a visszaküldési rendszerek konkrét javításai előtt, azonosítva a visszaküldési folyamat azon hiányosságait, amelyek korlátozzák a rendszer hatékonyságát, valamint az olyan, egyes schengeni országok által bevezetett bevált módszereket, amelyek megoldást kínálnak a közös kihívásokra. A tematikus értékelés eredményei beépültek a visszaküldésre vonatkozó új jogszabályi keretre irányuló, 2025. március 11-én elfogadott bizottsági javaslatba is, és az új szabályok hatálybalépéséig intézkedési ütemtervet biztosítanak.

Előretételezve ebben a fontos évben, amikor az uniós integráció egyik legjelentősebb vívmányának, a Schengeni Megállapodásnak a 40. évfordulóját ünnepeljük, a schengeni értékelési és monitoringmechanizmus továbbra is központi szerepet játszik a schengeni architektúra megvalósításával kapcsolatos helyszíni munkában. Az új szabályozási keret tükrözése érdekében a Bizottság aktualizálja az értékelési kérdőívet, és (a nemzeti országkoordinátorokkal szoros együttműködésben) az értékelés hatókörének finomításával élesíti a stratégiai fókuszot, hogy a legnagyobb hatással bíró területeket kiemelten kezelje. Ezt viszont erősebb politikai felügyeletnek kell kísérnie, mivel a schengeni szabályok végrehajtása terén tartósan fennálló hiányosságok továbbra is aláássák a szabályok megfelelő működését. E hiányosságok sürgős orvoslásához kézzelfogható korrekciós intézkedésekre van szükség.

1. 2024. évi értékelési és monitoringtevékenységek

2024. évi értékelési tevékenységek¹

Az elmúlt évben mind a Bizottság, mind a schengeni országok szakértői – az uniós ügynökségek, hivatalok és szervek megfigyelőinek támogatásával² – végrehajtották a **schengeni értékelések 2024. évi éves programját**. Az értékelt országok Horvátország, Lengyelország, Magyarország, Szlovákia és Csehország voltak. Ezen értékeléseket követően a Bizottság elfogadta a Horvátországra³ és Lengyelországra⁴ vonatkozó **schengeni országjelentéseket**, valamint a Magyarországon feltárt súlyos hiányosságokról szóló értékelő jelentést. Dánia, Norvégia és Svédország értékelése (amelyet a Covid19-világjárványból eredő korlátozások miatt elhalasztottak) szintén lezárult.

Tekintettel az ezeket az országokat érintő regionális dinamikára, különösen az Oroszországból érkező hibrid fenyegetéseknek kitett országokra és a migráció Belarusz általi fegyverként való felhasználására, a nagy migrációs nyomásra és a határokon átnyúló bűnözésre, különös figyelmet fordítottak a következő prioritásokra:

- szilárd nemzeti schengeni kormányzás, amely előfeltétele annak, hogy a schengeni országok hatékony politikai és igazgatási kapacitások révén hatékonyan vegyenek részt a schengeni rendszerben és teljes körűen végrehajtsák azt,
- megerősített határigazgatási kapacitások a külső határok hatékony ellenőrzésére, mind rendes körülmények között, mind válságok idején, beleértve a megbízható vészhelyzeti

¹ A 2024. évi értékelési tevékenységek áttekintését lásd: [A schengeni értékelési és monitoringmechanizmus – Európai Bizottság](#).

² Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség (Frontex); Európai adatvédelmi biztos; az Európai Unió Alapjogi Ügynöksége (FRA); a Bűnüldözési Együttműködés Európai Uniói Ügynöksége (Europol) és a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség nagy méretű IT-rendszereinek üzemeltetési igazgatását végző európai uniós ügynökség (eu-LISA).

³ Horvátország schengeni értékelése – a vezetői összefoglaló és az ajánlások a következő internetcímen érhetők el: [Horvátország schengeni értékelése](#).

⁴ Lengyelország schengeni értékelése – a vezetői összefoglaló és az ajánlások a következő internetcímen érhetők el: [Lengyelország schengeni értékelése](#).

tervezést, az alapvető jogoknak az európai integrált határigazgatás keretében történő teljes körű tiszteletben tartása mellett,

- a célnak megfelelő biztonsági kezdeményezések a szomszédos schengeni országokkal, átfogó, az útvonal egészére kiterjedő megközelítést alkalmazva, amely hangsúlyozza a rendőri erők közötti proaktív együttműködést és a zökkenőmentes információcserét,
- a harmadik országokra vonatkozó beutazási feltételek szigorú ellenőrzése a vízumeljárások részeként, valamint hatékony eljárások végrehajtása a schengeni térségben maradásra nem jogosult személyek viszszaküldésére,
- a nagy méretű IT-rendszerek kiaknázása a schengeni folyamat minden szakaszának támogatása érdekében, biztosítva, hogy továbbfejlesztett funkcióik kézzelfogható eredményeket hozzanak a biztonság megerősítése, a külső határok igazgatása és az információcsere megkönnyítése terén, az adatvédelmi követelmények tiszteletben tartása mellett.

A 2024. évi országértékelések főbb következtetései

Összességében a 2024. évi országértékelések rávilágítottak arra, hogy a schengeni architektúra egyre fontosabb szerepet játszik a schengeni országok és az EU előtt álló fő kihívások kezelésében, beleértve a külső határookra nehezedő nagyobb nyomást, a belső biztonságnak a változó fenyegetésekkel szembeni kezelését és a folyamatok általános egyszerűsítését. Ez különösen nyilvánvaló volt az értékelt országokban, főként az EU keleti határán fekvő országokban, amelyek regionális dinamikája hasonló.

Míg egyes értékelt országok jelentős előrehaladást értek el a schengeni szabályok végrehajtása terén, például a megerősített szárazföldi határőrizet és az aktívabb rendőrségi együttműködés tekintetében, mások továbbra is kihívásokkal néznek szembe a schengeni rendszer magas szintű normáinak teljes körű teljesítése terén. A sebezhetőségek gyakran a szakosodott erőforrások elégtelenségéből, a stratégiai és az operatív prioritások közötti összhang hiányából, valamint a határokon átnyúló, gyorsan változó biztonsági fenyegetések azonosítására és kezelésére szolgáló meglévő technikai és jogi eszközök elégtelen használatából erednek.

A 2024. évi értékelések ismét kiemelik, hogy politikai, stratégiai és operatív szinten sürgősen prioritásként kell kezelni a schengeni politikákat, folyamatokat és eszközöket a hatékony helyszíni végrehajtás biztosítása érdekében, hozzájárulva ezáltal a schengeni térség megfelelő működéséhez.

2024 februárjában a Bizottság **előre be nem jelentett látogatást** tett az indiai Mumbaiban működő német, lengyel és spanyol konzulátusokon a közös vízumpolitika értékelése céljából. A cél a lehetséges sebezhetőségek felmérése volt ezen – a schengeni térségbe való beutazás szempontjából kulcsfontosságúnak számító –, az egyik legtöbb rövid távú tartózkodásra

jogosító vízumot kiadó helyszínen, ahol egyre növekszik a vízumkérelmek száma. Az értékelés lehetővé tette egyes olyan panaszoknak az értékelését, amelyeket a Bizottság rendszeresen kap az időpontokra való túl hosszú – többek között akár vízum-shoppinghoz vezető – várakozási idővel kapcsolatban. Ezzel összefüggésben az értékelő csoport értékelte mind a külső szolgáltatókkal való együttműködést, mind az országspecifikus kérdéseket (pl. Németország esetében a műveletek Mumbaiban történő központosítását). Az előre be nem jelentett értékelés arra a következtetésre jutott, hogy a három schengeni ország konzulátusain nem voltak súlyos hiányosságok a vízumkövetelmények alkalmazása terén, és a vízumkérelmekre vonatkozó határozatok általában megalapozottak voltak. A továbbra is figyelmet és fejlesztést igénylő visszatérő kérdések közé tartozik a külső szolgáltatókkal való együttműködés és a vízumeljárásokat támogató informatikai rendszerek használata.

2024. évi monitoringtevékenységek

A folyamatos nyomon követés központi szerepet játszik a kihívások azonosítására és a valós, mérhető eredményekkel való reagálásra irányuló kormányzási erőfeszítésekben. Ezért a schengeni értékelési és monitoringmechanizmus sikere – és tágabb értelemben magának a schengeni térségnek a stabilitása – az ajánlott korrekciós intézkedések hatékony végrehajtásától függ. Az intézkedések az egyes schengeni országok sajátos helyzetéhez igazodnak, és céljuk egyrészt a schengeni szabályok alkalmazásának javítása, másrészt annak biztosítása, hogy minden tagállam pozitívan járuljon hozzá a kollektív szabadsághoz és biztonsághoz.

A Bizottság a schengeni értékelések nyomonkövetési dimenziójának megerősítésére irányuló erőfeszítései során fokozta a schengeni országok által benyújtott **utókövetési jelentések** ellenőrzését, hogy haladéktalanul azonosítsa a végrehajtás hiányosságait és késedelmét. Bár a schengeni eredménytábla következetesebbé és rendszeresebbé tette a schengeni országok jelentéseit, az utókövetési jelentéseket továbbra is időben be kell nyújtani. 2024-ben hét schengeni ország késedelmesen nyújtotta be utókövetési jelentését. Az erőfeszítéseknek a jelentéstétel minőségének javítására is összpontosítaniuk kell annak biztosítása érdekében, hogy a szolgáltatott információk relevánsak legyenek. Ez lehetővé teszi a Bizottság számára, hogy hatékonyan betöltse nyomonkövetési szerepét és érdemi eszmecserét tegyen lehetővé, így biztosítva a kézzelfogható megoldásokat, ugyanakkor mind az előrehaladás, mind pedig a fennmaradó hiányosságok azonosítását.

A fokozott nyomonkövetési erőfeszítések részeként a Bizottság célzott ellenőrző látogatásokat tett, beleértve egy ismételt látogatást a korábban feltárt súlyos hiányosságok értékelése céljából, valamint három ellenőrző látogatást a cselekvési tervek végrehajtása terén elért eredmények értékelése céljából.

2024. évi ismételt látogatások

- **Görögország** (2024. november). Tekintettel a tartózkodásra nem jogosult harmadik országbeli állampolgárok visszaküldésével kapcsolatos eljárások és biztosítékok tekintetében 2021-ben feltárt súlyos hiányosságokra, a látogatás célja a korrekciós

intézkedések végrehajtásának értékelése volt. Tekintettel a Görögország által elért korlátozott előrehaladásra, az értékelő csoport arra a következtetésre jutott, hogy a súlyos hiányosságok továbbra is fennállnak.

2024. évi ellenőrző látogatások

- **Görögország** – a külső határok igazgatása (2024. szeptember). A látogatás oka az volt, hogy Görögország a 2021. évi értékelést követően korlátozott előrehaladásról számolt be. A látogatás rávilágított arra, hogy stratégiai szinten és a szárazföldi határokon alacsony az előrehaladás, ami sürgős korrekciós intézkedéseket igényel.
- **Dánia** – A külső határok igazgatása (2024. december). A cél a dán hatóságok által a határigazgatás átfogó kormányzásának és koordinációjának megerősítése terén bejelentett fejlemények értékelése volt. A látogatás megerősítette, hogy jelentős javulás történt; további erőfeszítésekre van azonban szükség a megerősített határigazgatási struktúra teljes körű végrehajtásának felgyorsítása érdekében, amelyet átfogó, megfelelő személyi állományt és megfelelő képzést biztosító humánerőforrás-stratégia támogat.
- **Írország** – a belső biztonság a folyamatban lévő első értékelés utókövetése keretében (2024. november). A látogatás megerősítette, hogy a Schengeni Információs Rendszer – többek között az új funkciók – bevezetésével jelentős előrelépés történt az EU belső biztonságának fokozása terén; a rendőrségi együttműködés terén azonban továbbra is korlátozott a javulás. További erőfeszítésekre van szükség az első schengeni értékelés keretében végzett munka előmozdítása érdekében, amelynek előnyére válna a megerősített schengeni kormányzás a korrekciós intézkedések gyors végrehajtásának biztosítása érdekében.

Jelenleg három schengeni országban még mindig súlyos hiányosságok tapasztalhatók a schengeni szabályok végrehajtása terén⁵. A schengeni koordinátor szorosan egyeztet az illetékes nemzeti hatóságokkal, a Bizottság pedig aktívan figyelemmel kíséri a helyzet alakulását.

A tagállamok által benyújtott utókövetési jelentések legutóbbi értékeléseit követően, a schengeni értékelési rendelet 21. cikkének (3) bekezdésével összhangban **a Bizottság lezárja Liechtensteinnek a Schengeni Információs Rendszer⁶ és a rendőrségi együttműködés⁷ területére vonatkozó cselekvési terveit⁸**, valamint Szlovéniának⁹ a schengeni architektúra végrehajtása során az adatvédelmi követelményeknek való megfeleléssel kapcsolatos cselekvési tervét. Figyelembe véve a 2024-ben végzett értékelési tevékenységek eredményeit,

⁵ Görögország, Franciaország és Magyarország.

⁶ 2024. október 16-án lezárva.

⁷ 2024. november 1-jén lezárva.

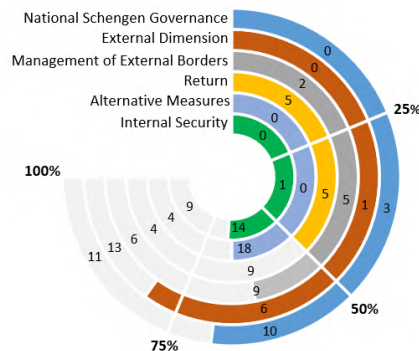
⁸ Azokat a cselekvési terveket, amelyeket Csehország, Magyarország és Szlovákia 2024. évi időszakos értékelése előtt még nem zártak le, a 2025-ben elfogadandó schengeni országjelentések zárják le.

⁹ 2024. november 8-án lezárva.

a Bizottság **technikailag lezárta** Lengyelország azon cselekvési terveit, amelyek az értékelés időpontjában még folyamatban voltak¹⁰.

2. 2024. évi schengeni eredménytábla

A Schengen Tanács a 2024. decemberi ülésén a Bizottság a schengeni térség minisztereinek rendelkezésére bocsátotta a 2024. évi schengeni eredménytáblát. Az eredménytáblát testre szabott stratégiai prioritások kísérték, kiemelve az elért eredményeket, ugyanakkor nagyobb erőfeszítéseket sürgették a kulcsfontosságú területeken.

2024. évi schengeni eredménytábla (összesítés): a végrehajtás általános helyzete konkrét dimenziók szerint

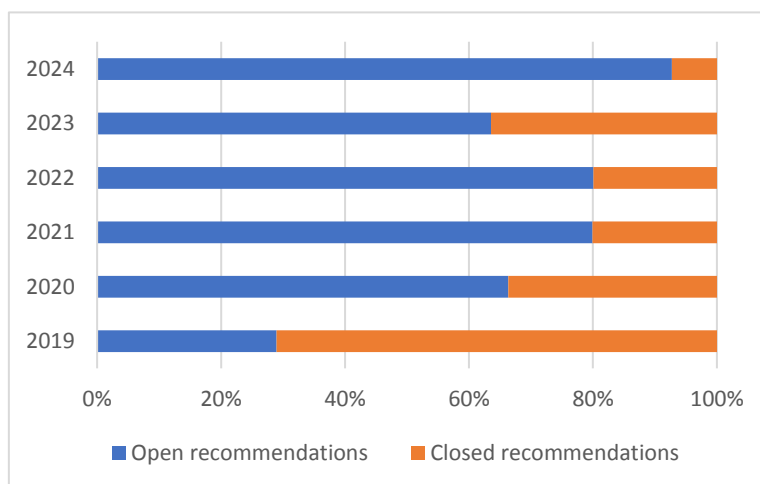
A 2024-ben végzett értékelési és monitoringtevékenységek elemzése több fontos területen is előrelépést tárt fel, és egyes schengeni országok gyors előrehaladást értek el cselekvési terveik végrehajtása terén. Ami például a schengeni vízumpolitikát illeti, több ország horizontális javulásról számolt be a külső szolgáltatók gyakorlatában tapasztalható hiányosságok kezelése terén. Különösen Norvégia és Svédország – annak ellenére, hogy 2024-ben értékelték a vízumügy területén – jelentős előrehaladást ért el, és közel áll cselekvési terveinek befejezéséhez. Hasonlóképpen, Ciprus is komoly erőfeszítéseket tett a szükséges korrekciós intézkedések végrehajtása érdekében, és jelentős javulást ért el a visszaküldési folyamat és a Schengeni Információs Rendszer terén. Eközben Lengyelország és Magyarország értékelése – amellyel, hogy új ajánlásokat eredményezett – szintén az előző értékelési ciklus korrekciós intézkedéseinek végrehajtása terén elért jelentős előrelépésre világított rá.

A 2024. évi schengeni eredménytábla azonban azt az elmúlt években megfigyelt tartós tendenciát is megerősítette, hogy a schengeni értékelésből eredő ajánlások nemzeti szintű **végrehajtása egyenlőtlen ütemben halad**. Bár a schengeni eredménytábla egy adott pillanatban nyújt helyzetképet a végrehajtás aktuális állásáról¹¹, az ugyanabban az évben

¹⁰ C(2024) 8110 final, 2024. december 17.

¹¹ A schengeni eredménytábla módszertanával összhangban a 2024. évi schengeni eredménytábla nem tartalmaz pontszámokat Csehországra, Magyarországra, Lengyelországra és Szlovákiára vonatkozóan, mivel még nem került sor a 2024. évi időszakos értékelések alapján tett ajánlásokat tartalmazó országjelentések elfogadására. Az eredménytábla Bulgáriára és Romániára sem terjed ki, mivel első időszakos értékelésükre csak 2025 második felében kerül sor. A közelmúltban, vagyis 2023-ban és 2024 elején értékelt schengeni országoknak (azaz Horvátországnak, Észtországnak, Finnországnak, Lettországnak és Litvániának) még nem volt alkalmuk arra, hogy benyújtsák a tervezett korrekciós intézkedéseket tartalmazó cselekvési tervüket, illetve az első utókövetési jelentésüket, mivel a határidők még nem jártak le.

értékelt – és ezért elvárhatóan a végrehajtás azonos szakaszában tartó – schengeni országok továbbra is jelentősen eltérő előrehaladást mutatnak. Míg például a 2025-ben értékelés alatt álló schengeni országok közül kettő szinte teljes mértékben végrehajtotta az összes ajánlást, ugyanez nem mondható el a harmadik országról.

A schengeni értékelés szerinti ajánlások végrehajtásának helyzete 2025 áprilisában

Ráadásul számos schengeni országban még évekkel az értékelések után is jelentős számú, **tartósan fennálló hiányosság tapasztalható**; e hiányosságok közül sok a schengeni keret alapvető vonatkozásaihoz kapcsolódik. Ez aláássa a schengeni értékelési és monitoringmechanizmus hatékonyságát a schengeni térség működésének, biztonságának és integritásának teljes körű támogatása terén. Ez viszont olyan kritikus sebezhetőségeket teremt, amelyek gyors megoldás hiányában jelentős negatív hatással lehetnek a schengeni térség általános működésére.

Egy **sürgős korrekciós intézkedést** igénylő horizontális elem a schengeni architektúra alapját képező nagy méretű IT-rendszerek végrehajtását érinti – ez a sebezhetőség messzemenő biztonsági következményekkel jár a határigazgatásra, a migrációra és a bűnüldözésre nézve. Ezt az értékelt országok legalább felében jelentős hiányosságként azonosították. A biztonság megerősítését és az eljárások egyszerűsítését célzó Schengeni Információs Rendszer továbbfejlesztett funkciói ellenére a bennük rejlő lehetőségek teljes skálája kiaknázatlan, mivel a schengeni országok nem használják ki a rendszert az előírt szabványoknak és képességeknek megfelelően. Öt ország például még mindig nem ad ki figyelmeztető jelzést a kiszolgáltatott személyekre, például a jogellenes elvitel kockázatának kitett gyermekekre vonatkozóan, míg egy ország felelős az ilyen figyelmeztető jelzések 75 %-ának kiadásáért. Mindössze 16 ország hozott létre kikérdezésre vonatkozó figyelmeztető jelzéseket, ami kritikus hiányosságokat hagy a rendszerben: ezek az ellenőrzések lehetővé teszik személyekre vagy kapcsolódó tárgyakra vonatkozó információk megszerzését bűncselekmények büntetőeljárás alá vonása, valamint a közbiztonságot vagy a nemzetbiztonságot fenyegető veszélyek megelőzése céljából. Ezek a hiányosságok a schengeni rendszer egészének biztonságát érintik.

Ugyanakkor a schengeni országok nem viszik be megfelelően a rendszerbe az alapvető adatokat, még akkor sem, ha ezek az információk nemzeti szinten könnyen elérhetők. 2025 elején mintegy 1,7 millió figyelmeztető jelzés volt a rendszerben magánszemélyekre

vonatkozóan, amelyek közül csak mintegy 900 000 (52 %) tartalmazott fényképet, és csak mintegy 600 000 (35 %) tartalmazott ujjnyomatot. Ezek a súlyos hiányosságok jelentősen akadályozzák az országokat abban, hogy azonosítsák különösen a biztonsági fenyegetést jelentő egyéneket. Ezen túlmenően a tagállamoknak időnként javítaniuk kell a nagy méretű IT-rendszerekre vonatkozó adatvédelmi követelményeket, és fokozniuk kell e követelmények nyomom követését. E hiányosságok kezelése nem csupán technikai szükségszerűség, hanem alapvető követelmény a schengeni térség integritásának és biztonságának megőrzéséhez.

A Bizottság felszólítja a schengeni országokat, hogy folytassák a 2024. évi schengeni eredménytáblák eredményeinek hatékony utókövetését, és adott esetben aktívan működjenek együtt a schengeni koordinátorral. Amennyiben az ajánlások **pénzügyi következményekkel** járnak a schengeni országokra nézve, a Bizottság felkéri ezeket az országokat, hogy az uniós alapok nemzeti programjain belül kezeljék prioritásként azok végrehajtását¹². Bár jelentős pénzügyi források állnak rendelkezésre, az uniós finanszírozást gyakran nem oda irányítják, ahol arra a legnagyobb szükség van. Szorosabb kapcsolatokat kell kialakítani a schengeni értékelés szerinti ajánlások, a sebezhetőségi értékelések és az új többéves pénzügyi keret szerinti finanszírozás között.

3. 2024. évi tematikus schengeni értékelések

A tematikus schengeni értékelések egyedülálló lehetőséget kínálnak arra, hogy egy adott időpontban értékeljék a schengeni szabályok végrehajtásának állapotát a schengeni országokban, és összehasonlítsák a hasonló kihívásokkal szembesülő országok gyakorlatait.

A hatékonyabb visszaküldésekre vonatkozó tematikus értékelés

Az elmúlt évben az Európai Tanács minden szinten határozott fellépésre szólított fel az EU-ból való **visszaküldések** megkönnyítése, **fokozása és felgyorsítása** érdekében, valamennyi alkalmazandó uniós szakpolitika és eszköz felhasználásával. A visszaküldésre vonatkozó jelenlegi jogszabályok hatékonyabb végrehajtása, valamint a visszaküldésre vonatkozó közös megközelítéssel kapcsolatos további munka szintén támogatja a migrációs és menekültügyi paktum gyorsabb és hatékonyabb végrehajtását.

E cselekvési felhívásra válaszul 2024-ben elvégezték és véglegesítették **a hatékonyabb visszaküldésekre vonatkozó tematikus schengeni értékelést**. A 2024 decemberében elfogadott jelentés átfogó elemzést tartalmaz azokról a jelenlegi eszközökről, amelyek hozzájárulhatnak ehhez a célhoz, beleértve az Európai Határ- és Parti Őrségről szóló rendeletet, a visszatérési irányelvet, a Schengeni határellenőrzési kódexet és a Schengeni Információs Rendszert.

¹² Az Integrált Határigazgatási Alap – Határigazgatási és Vízügyeszköz, a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alap és a Belső Biztonsági Alap.

Az értékelő csoport a schengeni országok 15 szakértőjéből, két bizottsági szakértőből, a Frontex egy megfigyelőjéből és az Alapjogi Ügynökség egy megfigyelőjéből állt. A csoport 2024 folyamán végig azon dolgozott, hogy alapos elemzést végezzen, és látogatásokat tett Olaszországban, Norvégiában és Hollandiában, hogy értékelje azokat a gyakorlatokat, amelyeket sajátos jellegük miatt távolról nem lehetett hatékonyan értékelni.

Az értékelés rávilágított a visszaküldési eljárások összetettségére, amelyek a harmadik országbeli állampolgárok sokféle kategóriájára vonatkoznak, többek között a következőkre:

- a schengeni térségbe jogszerűen belépő, de tartózkodási engedélyüket vagy a jogszerű tartózkodási időt túllépő személyek (pl. vízummentességet élvező állampolgárok),
- a külső határokon illegálisan belépő és elfogott személyek, és
- a valamely schengeni ország területén legális vagy illegális belépést követően jogellenes tartózkodás miatt elfogott személyek.

Mint ilyenek, a hatékony visszaküldési intézkedések a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló, belső határok nélküli térség védelmének legfenntarthatóbb eszközei közé tartoznak.

Tekintettel az érintett érdekelt felek, folyamatok és mechanizmusok sokféleségére, a tematikus schengeni értékelő jelentés hangsúlyozta a visszaküldés mint az európai integrált határigazgatás kulcsfontosságú részének fontosságát. Ennek eléréséhez elengedhetetlen a nemzeti és európai szintű ügynökségek közötti hatékony együttműködés, valamint a megfelelő szintű felkészültség és a jobb információcsere. Ez egyaránt szükséges a hatékony és megalapozott döntéshozatalhoz, valamint a kiutasítási határozatok végrehajtásához. Mindezt megkönnyítheti a Schengeni Információs Rendszer. A jelentés azonosítja a visszaküldési folyamat kulcsfontosságú szakaszaival kapcsolatos közös kihívásokat, beleértve annak kezdeményezését, a harmadik országbeli állampolgárok azonosítását, az önkéntes visszatérést és a kitoloncolást, valamint az ezen folyamatokat támogató együttműködési struktúrákat és mechanizmusokat.

Az értékelő jelentés alapján a Tanács ajánlásokat fogadott el az azonosított közös kihívások kezelésére¹³. Az értékelő jelentés egyes schengeni országok bevált módszereit is azonosítja, amelyek segíthetnek a korrekciós intézkedések végrehajtásában.

A tematikus értékelés eredményei beépültek a visszaküldésekre vonatkozó új közös megközelítésre irányuló, a Bizottság által 2025 márciusában előterjesztett javaslatba¹⁴. Ezek

¹³ A Tanács végrehajtási határozata (2025. március 6.) „A nemzeti hiányosságok kiküszöbölése: hatékony uniós visszaküldési rendszer megvalósítása közös innovatív megoldásokkal” című, 2024. évi tematikus schengeni értékelés során azonosított, fejlesztésre szoruló közös területek kezelésére irányuló ajánlások megállapításáról.

¹⁴ Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács rendelete az Unióban jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok visszaküldésére vonatkozó közös rendszer létrehozásáról, valamint a 2008/115/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, a 2001/40/EK tanácsi irányelv és a 2004/191/EK tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről. COM(2025) 101 final.

ütemtervet képeznek a nemzeti visszaküldési rendszerek javítására mindaddig, amíg az új jogszabályi keret teljes mértékben hatályba nem lép.

Az európai integrált határigazgatás tematikus értékelésének utókövetése

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 77. cikke (2) bekezdésének d) pontja értelmében az integrált határigazgatás az EU egyik kulcsfontosságú célkitűzése. Célja, hogy megkönnyítse a határátlépéseket, és biztosítsa az egységes és magas szintű határellenőrzést az EU külső határain, ezáltal hozzájárulva az EU belső biztonságához és a hatékony migrációkezeléshez, az alapvető jogok tiszteletben tartása mellett. Ez a négylépcsős belépés-ellenőrzési modellen alapul, amely a harmadik országokban – például a közös vízumpolitika keretében – hozott intézkedéseket, a szomszédos harmadik országokkal folytatott intézkedéseket, a külső határokon alkalmazott határellenőrzési intézkedéseket, a kockázatelemzést, valamint a schengeni térségen belüli intézkedéseket és a visszaküldést foglalja magában.

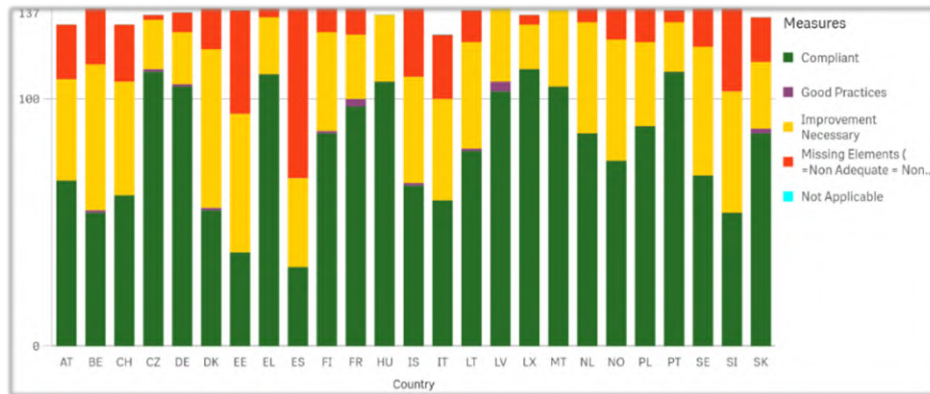
A schengeni országok integrált határigazgatásra vonatkozó nemzeti stratégiáinak tematikus értékelésére 2019–2020-ban került sor. A tematikus értékelést követően a Tanács határozatot fogadott el a tagállamok integrált határigazgatásra vonatkozó nemzeti stratégiáinak 2019–2020-as tematikus értékelése során feltárt hiányosságok kiküszöbölésére vonatkozó ajánlásról¹⁵. Az ajánlás meghatározta azokat a legfontosabb szempontokat, amelyeket az országoknak figyelembe kell venniük nemzeti stratégiáik felülvizsgálatakor.

2024 második felében a Bizottság és a schengeni országok szakértői¹⁶ a Frontex, az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség megfigyelőjével együtt megvizsgálták az eddig elért eredményeket. Megvizsgálták, hogy a felülvizsgált nemzeti stratégiák milyen mértékben igazodtak az uniós szakpolitikai prioritásokhoz, a kormányzási mechanizmusokra, az erőforrás-tervezésre és a stratégiai célkitűzésekre összpontosítva. Az értékelés 140 mutató alkalmazásával mérte fel, hogy milyen mértékben hajtották végre az előző értékelés ajánlásait, és azonosította azokat a területeket, amelyek további figyelmet igényelnek.

Ez az átfogó elemzés kulcsfontosságú eszköz a schengeni kormányzás koherenciájának és operatív hatékonyságának fokozásához, valamint az európai integrált határigazgatás végrehajtásának megerősítéséhez mind uniós, mind nemzeti szinten.

¹⁵ A 2021. március 8-i 6755/21 tanácsi dokumentum.

¹⁶ Belgium, Franciaország, Görögország, Hollandia, Magyarország, Németország, Olaszország, Portugália és Románia, Norvégia vezetésével.

Az értékelés eredménye

Az eredmények jelentős javulást mutatnak, ami azt jelzi, hogy az országok nagymértékben elkötelezettek amellett, hogy az európai többéves stratégiai szakpolitikai ciklussal összhangban eredményeket érjenek el. A 2019–2020-as értékelés óta a legfontosabb előrelépések közé tartozik a nemzeti és uniós szintű kormányzati mechanizmusok megerősítése, a határellenőrzés koherensebb kockázatalapú megközelítése, valamint a pénzügyi források jobb stratégiai tervezése. Különösen a visszaküldési komponens került a nemzeti stratégiák középpontjába, megerősítve az integrált megközelítést azáltal, hogy a migrációkezelés is integrálásra került, bár további harmonizációra van még szükség. Egy másik fontos előrelépés a belső biztonságra való fokozott összpontosítás, amely immár a schengeni országok integrált határigazgatásának egyik alappillére.

Továbbra is vannak azonban hiányosságok. A nemzeti stratégiák gyakran nem igazodnak a képességtervezéshez, különösen az emberi erőforrások, a képzés, valamint az infrastruktúrába és felszerelésekbe történő beruházások terén. Emellett az ügynökségek közötti együttműködés továbbra is széttagolt, ami korlátozza a kormányzati struktúrák hatékonyságát. Ezek a korábbi értékelésben már azonosított, tartósan fennálló hiányosságok rávilágítanak arra, hogy a valóban egységes és reziliens európai integrált határigazgatási rendszer biztosításához további integrációra és stratégiai koordinációra van szükség.

A schengeni térségbe irányuló kábítószer-kereskedelem tematikus értékelésének utókövetése

Tekintettel az EU-ba irányuló kábítószer-kereskedelem jelentős növekedésére, amit a rekordszámú kokainlefoglalások is bizonyítanak¹⁷, 2023 februárja és novembere között tematikus értékelésre került sor, hogy azonosítsák az országoknak az EU-ba irányuló kábítószer-kereskedelem elleni küzdelemre vonatkozó nemzeti képességeivel kapcsolatos bevált módszereket. Ennek eredményeként a Tanács 2024 márciusában végrehajtási határozatot¹⁸ fogadott el a 2023. évi tematikus schengeni értékelés során azonosított bevált módszerek végrehajtására vonatkozó ajánlásról.

¹⁷ Az Europol és a Kábítószer és a Kábítószer-függőség Európai Megfigyelőközpontja (EMCDDA - amelynek neve 2024 júliusától az Európai Unió Kábítószer-ügynökségére (EUDA) változott) által készített negyedik átfogó áttekintés az Európai Unió tiltott kábítószer-piacairól.

¹⁸ A Tanács végrehajtási határozata (2024. március 5.) az Unióba irányuló kábítószer-kereskedelem elleni küzdelem céljára a rendőrségi együttműködés, a külső határok védelme és az informatikai rendszerek

Mivel e tematikus schengeni értékelés elsődleges célja a bevált módszerek azonosítása volt, a schengeni országokat arra ösztönözték, hogy értékeljék e gyakorlatok nemzeti keretrendszerükbe való beépítésének hozzáadott értékét és megvalósíthatóságát, adott esetben konzultálva azokkal az országokkal, amelyek már végrehajtották azokat.

A 27 értékelt tagállam és társult ország közül egy kivételével valamennyi ország benyújtott cselekvési tervet a Bizottságnak és a Tanácsnak. Ausztria, Belgium, Csehország, Dánia, Észtország, Finnország, Görögország, Hollandia, Horvátország, Izland, Lengyelország, Lettország, Liechtenstein, Litvánia, Luxemburg, Magyarország, Málta, Németország, Norvégia, Olaszország, Portugália, Spanyolország, Svájc, Svédország, Szlovákia és Szlovénia nyújtott be cselekvési tervet a Bizottságnak.

2024-ben a Bizottság felülvizsgálta¹⁹ a tanácsi ajánlás végrehajtásának ellenőrzése céljából benyújtott cselekvési terveket, amelyek előírják az országok számára, hogy elemezzék és vegyék fontolóra a tematikus értékelés során azonosított bevált módszerek bevezetését saját nemzeti rendszereikben.

A benyújtott cselekvési tervek alapján a legtöbb bevált módszert Ausztria, Belgium, Csehország, Dánia, Észtország, Görögország, Hollandia, Horvátország és Málta kívánja bevezetni, illetve vezette be. Továbbá a tiltott kábítószer-áramlások feltérképezésével kapcsolatos bevált módszerek esetében a legmagasabb a teljes végrehajtási arány, ami erős kollektív elkötelezettséget és jelentős előrelépést mutat a schengeni térségbe irányuló tiltott kábítószer-áramlások azonosítása terén. Ezzel szemben az akadályok létrehozására és a logisztikai központok rezilienciájának növelésére vonatkozó bevált módszerek esetében különösen alacsony az általános végrehajtási arány, ami rávilágít az erőforrások korlátozottságából, az operatív összetettségéből vagy az eltérő nemzeti prioritásokból adódó jelentős kihívásokra. Különösen aggasztó, hogy ezen a területen nem történt jelentős előrelépés, tekintettel a logisztikai központok stratégiai jelentőségére, amelyek a kábítószer-kereskedelem elleni küzdelemben kritikus sebezhetőségi pontokat jelentenek. E kihívások kezeléséhez nagyobb koordinációra, célzott finanszírozásra és több technikai támogatásra lesz szükség azon országok számára, amelyek ezen a területen nehézségekkel küzdenek.

A cselekvési tervekben szereplő információk alapján **a Bizottság egy kivétellel valamennyi benyújtott cselekvési tervet lezártnak tekintti.** A bevált módszerek végrehajtását a többéves értékelési programmal összhangban és a tanácsi végrehajtási határozatban meghatározottak szerint továbbra is időszakos schengeni értékelések révén fogják nyomon követni.

4. A belső határokon fennálló helyzet

igazgatása területén rendelkezésre álló tagállami képességek 2023. évi tematikus schengeni értékelése során azonosított bevált módszerek végrehajtására vonatkozó ajánlásról.

¹⁹ Az (EU) 2022/922 rendelet 21. cikke (2) bekezdésének első albekezdésével összhangban.

2025. január 1-jén megszüntették a belső határellenőrzést a Romániával és Bulgáriával közös belső szárazföldi határokon, így már csak egy uniós tagállam, Ciprus vár a belső határellenőrzés megszüntetésére.

A 2024. július 10-én hatályba lépett a felülvizsgált Schengeni határellenőrzési kódex²⁰, amely új keretet ír elő a belső határellenőrzés visszaállítására vonatkozóan, felülvizsgált határidőket, valamint szigorúbb nyomkövetési és jelentéstételi követelményeket határoz meg. Ezen új szabályok alapján a Bizottság végrehajtási határozatokat fogadott el, amelyek létrehozták az országok által a belső határellenőrzés visszaállításáról vagy meghosszabbításáról szóló értesítéshez használandó sablont, valamint a belső határellenőrzés visszaállítására vagy meghosszabbítására vonatkozó jelentéstételi egységes formátumát²¹.

A módosított Schengeni határellenőrzési kódex hatálybalépése óta **10 schengeni ország állította vissza belső határain a határellenőrzést**²². Hat tagállam (Ausztria, Dánia, Franciaország, Németország, Norvégia és Svédország) már a módosított Schengeni határellenőrzési kódex hatálybalépése előtt is hosszabb ideig végeztek határellenőrzést. Németország ezt követően valamennyi belső határára kiterjesztette ezen ellenőrzések földrajzi hatályát. Hollandia első alkalommal jelentette be, hogy valamennyi szárazföldi és légi határára visszaállítja a határellenőrzést. Bulgária a belső határellenőrzés megszüntetését követően megelőző intézkedésként ideiglenesen visszaállította a belső határellenőrzést a szárazföldi határain.

A Bizottság az új határidőket és jelentéstételi kötelezettségeket a módosított kódex hatálybalépése óta bejelentett valamennyi visszaállított és meghosszabbított határellenőrzésre alkalmazza.

A belső határellenőrzésről folyó párbeszéd részeként a Bizottság szoros kapcsolatban áll azokkal az országokkal, amelyek visszaállították a belső határellenőrzést, valamint az ilyen intézkedések visszaállítása által érintett országokkal. Ezek a megbeszélések elősegítették az érintett ország, valamint a Bizottság és a schengeni országok közötti információcserét. A Bizottság hangsúlyozta, hogy az országok kötelesek enyhítő intézkedéseket elfogadni annak érdekében, hogy a lehető legnagyobb mértékben korlátozzák a határellenőrzésnek a határokon átnyúló utazásra, az árufuvarozási műveletekre²³ és a határon átnyúló régiók működésére

²⁰ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/399 rendelete (2016. március 9.) a személyek határátlépésére irányadó szabályok uniós kódexéről (Schengeni határellenőrzési kódex).

²¹ A Bizottság (EU) 2025/315 végrehajtási határozata (2025. február 14.) a belső határokon történő határellenőrzés ideiglenes visszaállításáról vagy meghosszabbításáról szóló értesítés sablonjának létrehozásáról. C(2025) 902; A Bizottság (EU) 2025/308 végrehajtási határozata (2025. február 14.) az (EU) 2016/399 európai parlamenti és tanácsi rendelet 33. cikkével összhangban a belső határokon történő határellenőrzés visszaállításáról vagy meghosszabbításáról szóló jelentés egységes formátumának meghatározásáról. C(2025) 905.

²² Áttekintésért lásd: [A határellenőrzés ideiglenes visszaállítása – Európai Bizottság](#).

²³ A Bizottság zöld sávokról szóló közleménye szerint a teherautók a transzeurópai közlekedési hálózat (TEN-T) hálózat belső határainak átlépése során legfeljebb 15 perces késéssel szembesülhetnek, függetlenül attól, hogy milyen árut szállítanak. A Bizottság folytatta a nemzeti közlekedési kapcsolattartó pontok hálózatával való találkozók szervezését minden olyan esetben, amikor olyan potenciális

gyakorolt hatását. A megbeszélések középpontjában emellett a közrendet és a nemzetbiztonságot fenyegető komoly veszélyek kezelését célzó alternatív intézkedésekről szóló, 2023. novemberi bizottsági ajánlások utókövetése terén elért folyamatos előrehaladás állt²⁴.

Emellett a 2024-ben elvégzett schengeni értékelések során felkeresték a belső határ menti régiókban található rendőrségi és vámügyi együttműködési központokat és rendőrőrsöket is. E látogatások célja annak ellenőrzése volt, hogy a struktúrák és eljárások biztosítják-e az időben történő információcserét és a határokon átnyúló bűnözés, az illegális migráció és a közbiztonságot fenyegető veszélyek elleni hatékony közös műveleteket. Ezen értékelések általános célja a) a bűnüldöző hatóságok közötti hatékony információmegosztás és operatív együttműködés biztosítása, ezáltal a belső biztonság javítása, valamint b) a javításra szoruló vagy korrekációs intézkedések által érintett területek azonosítása volt. Ezek a monitoringtevékenységek és megbeszélések rávilágítottak az ellenőrzések nem szisztematikus jellegére.

A Bizottság arra is törekszik, hogy a belső határellenőrzések visszaállítása egyetlen schengeni országot vagy határon átnyúló régiót se érintsen különösen, mindenekelőtt azokat, amelyek egyedi földrajzi helyzettel rendelkeznek. Megfelelő lépéseket tesz azon esetek kezelésére, amikor a belső határellenőrzés visszaállítása súlyos kényelmetlenséget okoz az egyének és a vállalkozások mindennapi életében.

Emellett a tagállamok biztonsági és migrációs aggályainak hatékonyabb és eredményesebb kezelése érdekében a Bizottság előmozdította a schengeni országok közötti operatív együttműködést. A Bizottság a migrációs útvonalak mentén is előmozdította a regionális együttműködés fejlesztését, és aktívan együttműködött a harmadik országokkal is. Az irreguláris migránsok belső határokon történő gyors, de rendezett visszafordításának biztosítása érdekében a schengeni országoknak alkalmazniuk kell a már meglévő kétoldalú visszafogadási megállapodásaikat, vagy pedig operatív megállapodásokat kell kötniük a módosított Schengeni határellenőrzési kódex által bevezetett átadási eljárás végrehajtása érdekében.

A módosított Schengeni határellenőrzési kódex hatálybalépése óta eddig egy tagállam, Németország hosszabbította meg a belső határellenőrzést. Luxemburg kérésére a Bizottság már elindított egy konzultációt²⁵. Ennek eredményeként olyan operatív és miniszteri szintű találkozókra került sor, amelyek célja a határokon átnyúló áramlások gyakorlati akadályainak kezelése és az alternatív operatív intézkedésekkel kapcsolatos együttműködés fokozása. A Bizottság továbbra is elkötelezett a schengeni térségen belüli szabad mozgás és biztonság elvének fenntartása mellett, és szükség szerint elvégzi a következő schengeni ciklus

problémákat tártak fel, amelyek negatívan befolyásolhatják a közúti fuvarozás belső piacon belüli áramlását.

²⁴ A Bizottság ajánlása (2023. november 23.) a belső határellenőrzések nélküli térségben a belső biztonságot és közrendet fenyegető komoly veszélyek tekintetében a tagállamok között folytatott együttműködésről. C(2023) 8139 final.

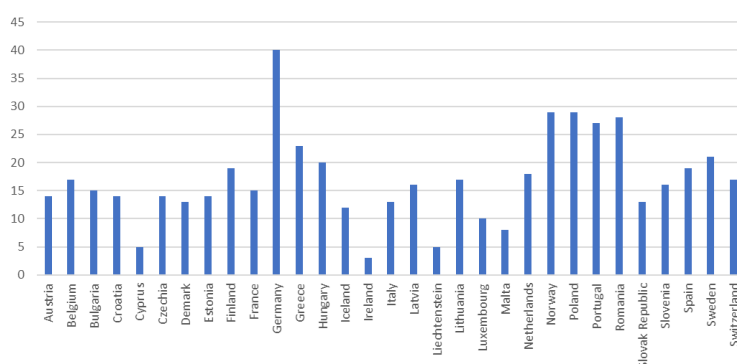
²⁵ Az (EU) 2016/399 rendelet 27a. cikkével összhangban.

utókövetését, többek között a felülvizsgált Schengeni határellenőrzési kódexben meghatározott vélemények kiadásával.

5. Schengeni értékelési és monitoringeszközök

A Bizottság 2024 novemberében létrehozta a **schengeni értékelők 2025. évi állományát**. A schengeni értékelési és monitoringmechanizmus követelményeinek megfelelően szinte minden schengeni ország kijelölt legalább egy szakértőt. Csak egy tagállam nem tett így arra hivatkozva, hogy a kijelölés jelentősen megnehezítené a tagállami feladatok ellátását²⁶, ezért nem áll módjában a schengeni rendszer minden egyes területére legalább egy szakértőt kijelölni²⁷.

Összesen 545 nemzeti szakértőt jelöltek ki, akik közül **525 nemzeti szakértőt** választottak ki a 2025. évi állományba, figyelembe véve az (EU) 922/2022 rendeletben és a schengeni országoknak szóló vonatkozó felkérésben meghatározott általános és konkrét kritériumokat²⁸.

A kiválasztott szakértők száma schengeni országonként (2025)

Az értékelési és monitoringtevékenységek magas színvonalú szakértői bázisának biztosítása érdekében **2024-ben kidolgozták a schengeni értékeléssel kapcsolatos képzési stratégiát**. A stratégia rövid és középtávú célkitűzések alapján meghatározza a schengeni értékeléssel kapcsolatos képzési tevékenységek alapvető szempontjait a közös és integrált schengeni értékelési képzési keret koherens módszertanának végrehajtása céljából. Célja többek között, hogy közös tantervet hozzon létre valamennyi képzési tevékenységre vonatkozóan, megerősítse a képzés végrehajtásának irányítását és észszerűsítse a gyakornokok kiválasztását, ezáltal javítva a szinergiákat a schengeni értékelők állományával. 2024-ben **90 szakértőt képeztek ki és minősítettek** schengeni értékelőként az ezen közös keret szerinti alapképzési tevékenységekben.

A harmadik **országokkal foglalkozó koordinátorok és a vezető szakértők munkaértekezletére** 2025 januárjában került sor, amelyen a schengeni országok és a Bizottság országkoordinátorai, valamint a 2024. és 2025. évi értékelések kijelölt vezető szakértői vettek részt. A schengeni országok több mint 40 vezető szakértője, akik egy több mint 500 schengeni

²⁶ Az (EU) 2022/922 rendelet 17. cikkének (2) bekezdésével összhangban.

²⁷ Dánia nem jelölt ki a rendőrségi együttműködéssel foglalkozó szakértőt.

²⁸ Az (EU) 2022/922 rendelet 15. cikkének (1) bekezdése.

értékelőből álló közösséget képviselnek, stratégiai eszmecserét folytattak a schengeni térség jövőjéről, és különösen arról, hogy miként lehetne megerősíteni a kormányzási keretet mind európai, mind nemzeti szinten. A munkaértekezlet célja az is volt, hogy felkészítse a nemzeti országkoordinátorokat és a vezető szakértőket a 2025. évi schengeni értékelési tevékenységekre.

6. Előretékinés: értékelési és monitoringtevékenységek 2025-ben

2025-ben ünnepeljük a Schengeni Megállapodás 1985. június 14-i aláírásának **40. évfordulóját**. Ez a mérföldkő meghatározza majd a schengeni kormányzás menetrendjét az év során, megerősítve, hogy Schengen a közös eredményeink – nevezetesen az európai polgárok és vállalkozások javát egyaránt szolgáló, biztonságos és egységes Európa – szimbóluma. Miközben ezt a fontos eredményt ünnepeljük, Schengen továbbra is a Bizottság prioritásainak középpontjában marad, és a változó geopolitikai környezetben való eligazodás alapvető stratégiai eszköze lesz.

A schengeni értékelési és monitoringmechanizmus továbbra is tükrözni fogja a schengeni projekt dinamikus és változó jellegét, biztosítva annak rugalmasságát és hatékonyságát a változó környezetben. Új jogi követelmények születtek, különösen a migrációs és menekültügyi paktumból eredő követelmények (például az előszűrésről szóló rendelet, a határon folytatott visszaküldési eljárásról szóló rendelet), valamint a schengeni térség határigazgatását és belső biztonságát támogató új digitális architektúrához kapcsolódó követelmények (például interoperabilitási rendeletek, ETIAS-eljárások, bűnüldözési célú hozzáférés az EES-hez, az ETIAS-hoz, interoperabilitás, információcsere-irányelv).

Ennek alapján a Bizottság a schengeni országokkal és az érintett uniós szervekkel konzultálva 2025-ben felülvizsgálja²⁹ a **schengeni szabványkérdőívet**. Az aktualizált kérdőív megerősíti a schengeni térség megfelelő működését alátámasztó stratégiai szempontokat is, például a schengeni kormányzást és a kapcsolódó uniós pénzügyi eszközök használatát.

A 2023–2029-es időszakra vonatkozó többéves értékelési programmal összhangban a **2025. évi éves értékelési program**³⁰ végrehajtásra kerül. Ez magában foglalja Svájc, Szlovénia és Ausztria időszakos értékelését, valamint Bulgáriának és Romániának a belső határellenőrzés nélküli schengeni térségbe való teljes integrációját követő értékelését. Ami a 2025-re vonatkozó **monitoringtevékenységeket** illeti, a Bizottság látogatásokat tervez Franciaországba (amelyre már 2025 márciusában sor került), Görögországba (2025 szeptemberében) és Portugáliába.

	jan.	febr.	márc.	ápr.	máj.	jún.	júl.– aug.	szept.	okt.	nov.	dec.
Időszakos értékelés	Svájc		Szlovénia		Ausztria			Románia		Bulgária	

²⁹ Az (EU) 2022/922 rendelet 14. cikkével összhangban.

³⁰ A 2025. évi éves értékelés elérhető a következő címen: [Éves értékelés](#).

Első alkalommal végzett értékelés						
Tematikus értékelés						

Tekintettel a **tematikus értékeléseknek** a schengeni térséget érintő horizontális kihívások – például a kábítószer-kereskedelem és a visszaküldés – azonosításában és kezelésében az előző két évben betöltött sajátos szerepére, a Bizottság a schengeni országokkal folytatott konzultációkat követően úgy véli, hogy 2026 időszere pillanat egy újabb tematikus értékelés elindítására. Tekintettel az Ukrajnában zajló háborúra és a folyamatosan növekvő biztonsági kockázatokra, ezen értékelés célja a schengeni határ- és biztonsági architektúra hiányosságainak és sebezhetőségeinek azonosítása lenne annak érdekében, hogy megerősítse annak koherenciáját és növelje a belső biztonság általános szintjét.

Emellett a Bizottság 2025-ben is nyomon fogja követni a folyamatban lévő első schengeni értékelések utókövetését annak érdekében, hogy előmozdítsa mindkét érintett ország technikai felkészültségét. **Ciprus** esetében a szükséges látogatásokra³¹ még 2025-ben sor kerülhet, feltéve, hogy a ciprusi hatóságok végrehajtják a szükséges korrekciós intézkedéseket. **Írország** esetében a Bizottság 2025 első felében szándékozik kiadni a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködésre, a kábítószerrel kapcsolatos együttműködésre és a Schengeni Egyezmény 26. cikkére vonatkozó schengeni jelentést. Amennyiben pozitív eredmény születik, és a többi vonatkozó területen, nevezetesen a rendőrségi együttműködés terén gyorsan végrehajtják a korrekciós intézkedéseket, akkor a Tanács ezeket a rendelkezéseket Írországban is hatályba léptetheti, ami meg fogja erősíteni a schengeni együttműködést.

A Bizottság 2025-ben fokozni fogja erőfeszítéseit annak érdekében is, hogy támogassa a schengeni követelmények zökkenőmentes integrációját az EU-hoz csatlakozni kívánó országok esetében. Mivel az **uniós tagjelölt országok** schengeni tagjelölt országok, az uniós bővítési folyamat jelentős következményekkel jár a schengeni térségre nézve. Az uniós tagjelölt országoknak az EU-hoz való csatlakozásuk időpontjáig meg kell felelniük a schengeni követelményeknek, még akkor is, ha egyes schengeni jogok – például az összes információs rendszerhez való teljes körű aktív hozzáférés, a schengeni vízumok kiadásának joga és a belső határokon történő ellenőrzések megszüntetéséhez való jog – csak egy későbbi szakaszban lesznek alkalmazandók. A Bizottság szorosán együtt fog működni a tagjelölt országokkal annak érdekében, hogy az EU-hoz való csatlakozásuk időpontjára a schengeni rendszer teljeskörűen működő nemzeti schengeni kormányzati keretbe ágyazódjon. Ehhez alapos előkészítésre van szükség, beleértve az EU bővítési politikájáról szóló 2024. évi közleményben³² meghatározott schengeni cselekvési tervek végrehajtását is.

³¹ Az (EU) 2022/922 rendelet 23. cikke.

³² A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: 2024. évi közlemény az EU bővítési politikájáról. COM(2024) 690 final.

Végezetül, ami a képzést illeti, a **közös tantervnek** a 2024. évi alapképzések keretében történő bevezetése szilárd alapot teremtett a jövőbeli képzések megtervezéséhez. A következő alapképzési tevékenységek 2025 tavaszára, nyarára és őszére vannak tervbe véve.